

Br Carl-Eric Carlsson Logen Uddevalla

berättar i ord och bild.

**Några glimtar från mer än 40 år som medlem i Vasa
Ordern av Amerika.**

Tiden 1967 – 1974. All vår början

1967 blev Sy Britta och jag medlemmar i Vasa Order av Amerika med logetillhörighet i Uddevalla. Då fick vi lära känna trotjänare i vår Loge som systrarna Malmberg, Betten och Britta, Br Henry Malmberg, Br Gustaf Lindblom och Sy Ester Lindblom. Alla i tacksamt minne bevarade och beundrade.

Under åren 1969 – 1972 var jag VO i Logen och upplevde en mycket trevlig tid med Br Gustaf

Lindblom som O. Vi hade verkligen roligt tillsammans i Logen. En av de roligaste och mest bestående saker som hände var tillskapandet av Korpagillet. Bakgrundstanken var att ge Logen Uddevalla många kontakter och "broar" ut till svenskättlingar i Nordamerika. Bara

undantagsvis skulle svenskar kunna utnämnas till Hederskorpar, dock ingen från den egna Logen. Idén visade sig bli en stor framgång och har betytt oerhört mycket för Logen och dess kontaktnät. Idag kan Korpajillet med fog anses vara Logens största begivenhet, men mer om detta senare.

Br Gustav Lindblom (*bilden*) var också engagerad inom vår Distriktsloge (DL 19) och genom honom kom jag med i arbetet där. Först gällde det att vara vår Loges delegat vid Distriktsmötet 1973. Tyvärr blev det ett mindre angenämt möte med aktörer bland de "gamla" vasasyskonen från skilda loger – dock ej från Uddevalla. Så visst funderade man på vad detta var som man hade gett sig in i. Mötet slutade dock med att jag blev vald till distriktssekreterare (DS) och hade således boklat mig för några jobbiga år framöver. Tursamt (?) nog förstod jag inte det 1973.

Som distriktsmästare (DM) valdes Br Malte Ericson från Stockholm. Han var pensionerad överstelöjtnant. Mitt funderande kring vår Orden fick sig ännu en knäck, då Br Malte hade tagit del av och återsänt mitt första protokoll. Det var fyllt med marginalanteckningar och synpunkter – det hela uttryckt på militärvis med gängse förkortningar och ordval – som ett härligt exempel på den sköna konsten att kort och koncist uttrycka sig. Som uppmuntran angav Br Malte på slutet: Men du skall veta att det är du som bestämmer hur det skall stå! Jojo!

Bilden: Instiftande av Ungdomsklubben Albatross Nr 185 år 1974. DM DL Nr 19 Malte Ericson överlämnar charterbrevet till Ungdomsklubben.

Förmodligen räddades jag – och mitt vasaintresse – av det faktum att jag själv varit yrkesmilitär, så att jag kunde språket något så när. Med anpassning och hänsynstagande till varandras synpunkter arbetade vi fint ihop under fyra år. Br Malte blev en av de första Hederskorparna (HK) i vår Loge (1977 – nr 10).

1974 hölls Storlogemöte i Calgary, Kanada. Som ombud (delegat) för DL 19 fick jag för första gången i sällskap med min Sy Britta besöka Nordamerika. Då fick jag insyn i hur Storlogen arbetade och det kändes oerhört inspirerande. Vid ett Storlogemöte, som är vår Ordens högsta

beslutande organ och hålls vart fjärde år, möts delegater från alla distriktslogerna. Där träffade vi Vasasyskon, som sedan blev våra vänner för livet, t ex Br Karl Fredriksson från Munkedal.

Br Karl kom till Chicago omkring 1915 som byggnadsarbetare. Genom gott arbete och klokskap slutade han som framgångsrik byggmästare. Vi besökte Br Karl och hans amerikanska fru Francis i Chicago efter Storlogemötet. Då han körde oss runt sade han – inte utan stolthet i rösten: Det var vi svenskar som byggde Chicago! Br Karl och Sy Francis blev logens HK 1978 (nr 15 resp. 16).

(Bilden: Br Karl Fredriksson, utvandrad från Munkedal 1915, tillsammans med hustrun Sy Francis. Hon hade amerikanskt ursprung men lärde sig perfekt svenska.)

Vid detta tillfälle gästade vi också Br Bertil och Beatrice Winström, som bodde norr om Milwaukee i Wisconsin. Br Bertil tog oss med till Bishop Hill, där Vasa Ordens arkivbyggnad just höll på att färdigställas. Br Bertil hade då varit Stormästare i många år, alltså högste ledare för vår Orden, och nu var arkivet hans hjärtefråga. För att förverkliga sin dröm hade han stor hjälp av sin vän och vasabroder Karl Fredriksson från Chicago och Munkedal.

Men nu åter till Storlogemötet i Calgary. Min "bänkkamrat" där blev Br Lennart Petersson, som var delegat för distriktet Alberta Nr 18. En lång och gedigen vänskap fick sin början. Br Lennart utnämndes till HK i vår loge 1987 (37:an). Vid Storlogemötet träffade vi också delegater från Kalifornien och vår vänloge Scandinavian Nr 667. Vi hade uppdraget hemifrån att efteråt försöka ta oss dit och gästa vår vänloge. Så skedde också.

Under veckan i Calgary var det inte förhandlingar alla dagar, en dag var avsatt för en utflykt upp i Klippiga bergen. I programmet ingick en tävling i att baxa en stor tjurkalv runt en bana så fort som möjligt. Kalven ville absolut inte och han var mycket starkare än jag. Så för att få kalven på rätt köl dök två vänliga kanadensare upp – de kunde knepet, men det gjorde nog ont där i kalvbaken för han började röra sig framåt – och jag drog för kung och fosterland.

(Bild: På rodeo i Klippiga bergen. "Baxning" av tjurkalv. Vänliga kanadensare visade "svansgreppet" och gjorde målgång möjlig.)

En stor framgång för Sverige vid Storlogemötet 1974 var att vi för första gången i vår Ordens historia fick in en svensk ledamot i Storlogens Exekutiva Råd (styrelse). Det blev Karl-Eric Forssander från det södra distriktet (DL 20).

Bilden till vänster: Svavelberget i Klippiga bergen. Vår förste svenska ledamot av Storlogens Exekutiva Råd, Br Karl-Eric Forssander, Logen ronneby Nr 630, njuter i solskenet. Bilden till höger: Med linbana upp i Klippiga bergen. Mr Vasa, Br bertil Winström, myser i kapp med Sy Britta.

När så mötet i Calgary var slut och vi skildes från våra nyfunna vänner, gällde planen att vi skulle ta oss till Kalifornien och sedan därifrån med greyhoundbuss genom USA till Washington DC och New York. Alltså bar det i väg från Calgary ner till Vancouver och Seattle. Där väntade med bil ett par svenska Vasasyskon för vidare färd utefter den vackra Stilla havskusten ned till San Diego.

Då Sy Britta och jag klev av bussen i Seattle fick jag höra av vännerna: Vi har hyrt en liten bil. Den står där borta. Du får köra. Hjärtat for snabbt upp i halsgropen. Den "lilla" visade sig vara en stor bred historia, en amerikanare, som jag tyckte var av jätteformat. Och så var den försedd med automatisk växellåda! Det var annat än den "engelsman", en livsfarlig en, Flying standard med mekaniska bromsar, som jag oroat omgivningen med där hemma. Hur skulle detta gå – min första körning i USA? Hör och häpna! Vi kom i väg utan större missöden, någon liten förväxling (!) av pedalerna bara. Den där svenska kopplingen fanns ju inte där, så bromspedalen fick tyvärr till en början göra den tjänsten.

I bilen fanns vännerna Maj-Britt Olsson (delegat och ungdomsledare i Sverige) och Kurt Mörsted. Br Kurt hade en stark önskan: Vi måste köra bilen genom det där trädet i Redwoodskogen. Sagt och gjort. Trädet letades upp och vi passerade genom detta jätteträd, 315 fot högt, 21 fot i diameter och med ett liv som går tillbaka till år 400 före Kristus.

(Bild: I Redwoodskogen, Kalifornien 1974. Den "lilla" bilen genom det stora trädet.)

Väl nere i området San Diego/La Mesa i södra Kalifornien mötte oss ett digert program med bl. a. midsommarfirande i Balboa Park, för övrigt det mest "svenska" midsommarfirande vi någonsin upplevt. Det var så "svenskt" att vi till och med kände doften av skånsk akvavit, då en liten medförd 37:a läckt i vår resväska mitt bland inlånade hembygdsdräkter. Vi räddades av en vänlig Vasasyster och hennes tvättmaskin. Men vi själva – förhoppningsvis bara vi – tyckte oss känna den kanske speciellt svenska midsommardoften i Balboa Park.

Förutom vår egen vänloge gästade vi också Logen Gustav V, där vi togs om hand av Br Helge Erickson, vanligen kallad "The Swedish King of San Diego". Br Helge, som vi tidigare mött i Sverige, utnämndes 1979 till HK (nr 17). Våra vänner Willard (Bill) och Cathryn Spruner, som vi också mött tidigare i Sverige och nu senast i Calgary, var medlemmar i vår vänloge Scandinavian Nr 667. Nu gjorde de allt för att vi skulle trivas och ha det bra. Gästfriheten var enorm. Det gick inte att få betala inträde och liknande. "Det får du göra, då vi kommer till Sverige", lät det. I San Diego hade vi uppdraget att överlämna en gåva från Uddevalla till staden San Diego. Alltså blev det besök i borgmästarens kansli – han var själv på resa – och med hem kom en svars gåva i form av en symbolisk stadsnyckel. Dessutom sände borgmästaren senare ett tackbrev.

Alla Vasasyskon gjorde sitt bästa för att vi skulle ha det bra. Vi blev t ex. bjudna på ett Vasabröllop

med stor trädgårdsfest. Då hände bland annat detta:
Frampå kvällskvisten då stämning och ljudnivå nått en topp kom någon på idén att festen skulle avslutas med ett besök i Mexico. Förslagsställaren hade en stor husvagn stående vid en strand av Stilla havet. Idén mottogs med glädje – kanske främst av sy Britta och mig – för oss ett nytt land! – och så bar det iväg i en fullpackad bil genom gränsövergång av gigantiska mått. Kontrasterna av livet i norr och söder om gränsen var enorma och dämpade i hög grad vår svenska munterhet. Så kom vi då på kvällskvisten fram till husvagnen, som stod ovanför en hög brant mot havet. Skulle vi bada? Inte helt ofarligt där nedanför branten, men så blev det. Historien har en liten fortsättning några år senare hemma i Uddevalla. En dag ringer Sy Edith Grönseth, dåvarande PS i vår Loge, och säger, att det är besök från USA. "Vi skall besöka museet. Kan inte Britta och du komma in och göra oss sällskap," säger hon. Vi åker in och möts av ett förvånat utrop: "Ja, men det är ju du som badade i Stilla havet den där mörka kvällen!"

Bilden: Blivande Hederskorpar. På Vasa-fest i Kalifornien. Fr. v. Nils Johansson (1979 Nr 19). Willard (bill) Spruner (1986 Nr 34).

Ja, det var säkert minnesvärt att se dessa stollar kasa nedför branten och kasta sig i havet någonstans kring midnatt. Nog finns det skäl att säga, att världen är liten och att Försynen tack och lov är god!

Dagen kom, då vi skulle lämna våra vänner i Kalifornien. En grupp Vasasyskon samlades på morgonen för att "vinka av oss". Detta skedde på ett pannkakshus. Svenskt skulle det vara! Efter kram- och pusskalas klev vi så ombord på vår buss och den långa färden tvärs genom USA började. Det var ett perfekt sätt att ta sig fram på. Uppehåll kunde man göra, där det var lämpligt – huvudsaken var att 14-dagarsbiljetten inte tog slut innan man nått slutmålet – i det här fallet New York.

Bilden: Avsked. Så lämnar vi de nya vännerna i San Diego/La Mesa. Fr. v. The Swedish King of San Diego: Br Helge Eriksson, Hederskorp (HK) Nr 17 1979, Sy Cathryn (Kay) Spruner, HK nr 33 1986, Br Willard (Bill) Spruner, HK Nr 34 1986. Till höger: Br Kurt Mörtstedt, vår reskamrat.

Våra första stopp blev Grand Canyon och Las Vegas. Det ena sagolikt vackert med sina färger och stup – och floden, som mejslat fram ravinen, långt där nere. Det andra med enorma spelpalats och "pengaglöd" i besökarnas ögon. Trots den oerhörda hettan – vi hade aldrig mött något liknande, var det en kall och hård upplevelse att besöka Las Vegas. Denna känsla kunde inte ens alla vackra neonljus längs "The Strip" ändra på.

Vidare mot Chigaco! Vi blev nästan

vettskrämda på bussterminalen där, då en stor, kraftig "gosse" kom fram till oss och morrade: "I am a killer, you see." Av någon orsak kom vi att tänka på Al Capone och avlägsnade oss snabbt

från uppvaktningen. Vad han ville vet jag inte – vågade inte ta reda på det! Han kanske bara ville skoja med oss dumma svenskar!

I Chicago gästade vi Br Karl och Sy Francis Fredriksson, som tidigare nämnts. I trappan ner till deras jättelika gillestuga fanns en väggmålning, vars motiv jag blev testad på. Det var inte alls svårt – en vy från Örekilsälven vid Åtorp!

Från Chicago tog vi oss norrut mot Milwaukee. Där mötte oss Br Bertil Winström, som sedan körde oss till sitt hem. Han och Sy Beatrice bodde i en mindre stad, Mequon. På natten, innan jag somnade, tittade jag ut genom fönstret och såg för första gången eldflugor skära sig genom nattmörkret över gräsmattan. Häftigt! Man hade ju bara erfarenhet av envisa svenska mygg, som stacks och "iinade" och inte med ljus talade om var de befann sig.

Bilden: 1974 Bishop Hill. Förre Stormästaren Bertil visar så gärna upp den svenska fanan i Bishop Hill, platsen för det blivande Vasa-arkivet.

Br Bertil tog oss med till Bishop Hill som sagt, 20 svenska mil väster om Chicago. Han visade med stolthet att detta skulle bli platsen, där all Vasa-historia skulle komma att samlas i framtiden. Vi vandrade runt i det lilla samhället, tittade på kyrkan med sina målningar gjorda av Olof Krans, kyrkogården med sina svensk-gravar och de märkliga tegelhusen, traktens dåtida underverk. Dessa byggdes upp av de på 1850-talet utvandrade svenskarna och blev vida berömda. Det största huset hade då 96 rum. Det var ju så, att Erik Janson, bondepredikanten och "profeten" fick 1846 med sig ungefär 1200 personer från bland annat Hälsningsland och Dalarna och bildade kolonin Bishop Hill – namnet är en översättning av Biskopskulla, Erik Jansons födelsesocken. Bishop Hill anses av någon expert vara det värdefullaste svenska minnesmärket utanför Skandinavien.

Efter besök i Illinois och Wisconsin var det dags för slutetappen av bussfärden med Greyhound, bolaget som skapades av en svensk, Carl Wickman, utvandrad från Sverige 1905. Tiden medgav också intressanta besök i Washington och New York innan bussbiljetten var helt förbrukad.

Flyget hem till Sverige tog oss via Island med ett par dagars stopp där. Så fick vi också se detta spännande land med dess enorma naturkrafter, vilka vi blivit påmind om i dessa dagar.

Carl-Eric Carlsson (nedtecknat i april 2010)

(Bilderna i artikeln är Br Carl-Erics privata. De illustrerande kartorna har jag hittat på Internet.

/Lena "Web-Master")

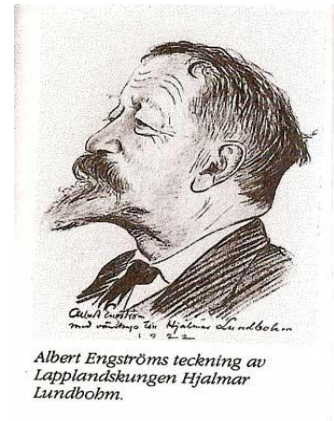
Några glimtar.....

Tiden 1974 – 1978. Hårt men roligt Vasa-arbete

De här åren glömmet jag inte så lätt. Under åren 1973- 1977 var jag distriktssekreterare (DS). Det är ett mycket krävande uppdrag. Det gäller att hålla reda på tusen och en saker, vara god vän med pappershögen, formulera sig skriftligt och muntligt på ett acceptabelt sätt, ha tålamod och tåla kritik.

Dessutom var det ju skrivmaskin och pekfingervals som gällde i mitt fall. Tänk bara vilka ypperliga möjligheter skrivmaskinen gav till skrivfel och dess åtgärdande, längst ner på en fullskriven A4-sida. Ofta var det svårt att snyggt rätta felen och då var det bara att dra ur papperet och börja på nytt. Det var bl.a. här tålamodet så väl behövdes. Konstigt att det var just på slutet av arket som felen helst visade sig. Detta var innan datorn var accepterad som hjälpmedel inom vår distriktsloge. Hade vi så länge haft en skrivmaskin, kunde vi gott fortsätta med den. Så småningom ändrades detta synsätt, dock först fram på 80-talet.

Det var jobbiga år, men det var också väldigt intressanta och roliga år. Som DS höll du ju hela distriktslogen med alla dess lokalloger aktuella. Men man fick ta emot både det ena och det andra – ofta också förståelse och uppskattning – och alltid för den goda sakens skull ville man försöka vara glad och positiv. Att få ett timslångt telefonsamtal på julafton från en ledsen, argsint och något bestyrkt vasabroder, var kanske inte helt uppskattat av övriga familjen. Det var ju egentligen tomtens, som var dagens huvudperson, tyckte barnen. Men som DS kände jag att jag hade ett ansvar och att jag inte bara kunde lägga på luren eller helt avfärda den som ringt upp.

En annan gång – och det tillhör det lite roliga – fick jag lite ovelt för att jag i ett brev döpt om en gata i Kiruna. En äldre, patriotisk medlem i logen där blev en aning förgrymmad. Den aktuella gatan var uppkallad efter ortens store son, Hjalmar Lundbom, och det namnet fick DS minsann inte ändra på. Och varför skulle jag göra det – Hjalmar Lundbom kom ju från Ödeborg i mitt eget hemlandskap.

Så nog fanns det under dessa år tillfällen, som var dråpliga. Men att få möjlighet att knyta goda kontakter med glada och trivsamma vasasyskon – det var en stor förmån. Under perioden blev det besök i många loger runt om i Sverige och dessutom ägde två distriktsmöten rum. Vid dessa kommer ju delegater från logerna och dessutom ofta gäster från Amerika och Storlogen. Arbetsomfånget stegrades avsevärt före, under och efter ett distriktsmöte. Före skulle motioner och andra handlingar ut i rätt tid, under mötet gällde det att vara fokuserad med pennan i högsta hugg och efteråt att få protokollet klart och ut inom rimlig tid.

1975 var det distriktsmöte i Eskilstuna. Jag ångrar inte att jag ställde upp på nytt som DS, trots att jag nu väl visste vad det innebar. Uppdraget ger möjlig-heter att finna många nya vasavänner och en tillfredsställelse i att som "spindeln i nätet" kunna följa och kanske påverka vad som händer och sker.

Då vi nådde fram till 1977 och distriktsmötet i Uddevalla på Bohusgården, kändes det dock bra att trappa av efteråt. Detta efter drygt 300 protokollsidor i A4-format och förutom allt annat skrivande. Det som höll på att bli "lite för mycket" var önskan från DM att det från detta distriktsmöte skulle göras två protokoll, ett besluts- och ett diskussionsprotokoll. Det sistnämnda kom att befria mig från sommarlovets 1977 och detta försvann i ett nafs. Det gällde att lyssna på bandspelaren och få med varje yttrat ord, så maskinen gick både natt och dag och återgav allt för mig där nere i mitt lilla källarrum. Vän av ordning kanske frågar sig varför det

behövdes ett diskussionsprotokoll. Surdegar från tidigare år och distriktsmöten låg kvar och DM ville vara säker på vad som sagts och inte sagts vid distriktsmötet i Uddevalla.

Att lägga av helt kändes inte helt bra – vi hade ju så roligt vid våra ER-möten. Under perioden 1973-1977 var Gustaf Lindblom, min Logebroder, Vice Distriktsmästare (VDM). Men han var kvar också denna nya period, nu som Distriktskassör (DK). Ofta satt vi intill varandra på våra möten och det var inte tråkigt, det vill jag lova. Ibland lite kritiskt mummel – likt ett avläggset åskmuller- från Br Gustaf, när genomgången från ordförande-platsen blev för långdragen. Kanske kom det också en djup suck med en lågmäld kommentar som: "Nej, nu börjar han vid födelse igen!" Ibland blev han snabbt i behov av toalettbesök eller så tog lyssnandet ut sin rätt i en liten tupplur, låtsad eller verklig. Dock piggnade Br Gustaf högst väsentligt till då det blev tal om distriktslogens kassa. Den månade han om i högsta grad, t.o.m. så mycket att tankar kunde komma på skoj med en aning befängda förslag till mötets deltagande damer. Detta drabbade Friherrinnan, tillika SLD, Sy Elsa Fleetwood vid något tillfälle, men hon bara skrattade och såg glad ut. Så gjorde också alla vi andra. Som man lätt kan förstå protokollfördes inte allt vid våra möten. Här blev det inga diskussionsprotokoll – tack och lov.

Ja, Br Gustaf från min egen loge, Uddevalla Nr 638, var verkligen en glädjespridare och en mycket godhjärtad Vän och Vasabroder. Till min glädje fick jag vid distriktsmötet 1977 i Uddevalla förtroendet att vara med som ledamot ett par år till och dessutom åter få representera distriktslogen. Nu vid det kommande Storlogemötet i New Port Beach i Kalifornien 1978. Inom Logen Uddevalla hände viktiga saker under denna period. Arbetet med Distriktsmötet krävde mångas engagemang och mötet blev en stor framgång för vår loge. Detta år – 1977 – blev också "Hederskorparnas År" – 12 personer hedrades på detta vis av logen. I raden kan nämnas vår dåvarande Stormästare och hans fru, Henry och May Anderson, vår egen DM Malte Ericson och sist men inte minst vår trogna besökare under många år, Olga Clareus.

(Bilden: Sy Olga

Clareus (Mrs Vasa) vid ett av sina många besök i vår loge.)

Det första Korpagillet ägde rum året innan, 1976. Då blev Robert Anderson från Minneapolis, Minnesota, den förste att hedras som Hederskorp. Dessförinnan hade ett gediget förberedelsearbete gjorts. Detta skulle bli något stort och viktigt för logen och spänna mängder av vänskapsbroar över Atlanten. Statuter och ritual för ett spel med Oden, viking och valkyrior i Valhall utarbetades, stora korpar av trä inhandlades och horn för mjödets inmundigande tillverkades.

När väl idén slagit rot, var vi en grupp logesyskon som hjälptes åt. Br Holger Noord blev medlem i logen 1971, kulturledare 72-73 och ordförande 74-78. Vi hade ett mycket gott samarbete under alla år och han kom att ha en stor betydelse för logens och korpaspelets utveckling. Andra som var med och "drog sitt strå till stacken" de första åren var dåvarande PS Ove Levander, som spelade Oden i många år, och Br John Karlsson, mångårig CM, som agerade ståtlig viking, också han under mycket lång tid. Som kvinnlig fägring fanns valkyrian Gun Svanberg vid Odens sida och så är hon än i dag. Därtill fanns det många andra som på olika sätt bidrog. När vi i dag kan se vad Korpagillet betyder för logen, måste man säga att det var ett lyckokast att starta denna aktivitet.

(Bilden: Br John Karlsson ledsagar Sy Olga ner från scenen efter luciakröningen.)

En annan stor händelse i logen var ju instiftandet av ungdomsklubben Albatross Nr 185. Även här var Br Holger en stöttepelare och drivkraft tillsammans med ungdomsledaren Agneta Eriksson. Ungdomsklubben bildades 1974 vid en ceremoni i Dragsmark (i gamla kyrkskolan). Där infann sig DM Malte Ericson och distrikslogens ungdomsledare Maj-Britt Ohlsson och förrättade invigningen. Nu började också på allvar förberedelserna för den tänkta resan till USA 1976. Med stor entusiasm genomförde ungdomarna en mängd olika aktiviteter, som gav klirr i klubbkassan. Resan genomfördes framgångsrikt tillsammans med Uddevalla Spelmanslag och Folkdansgille. Br Holger Noord, Br Bertil W. Ohlsson och ungdomsledaren Agneta Eriksson följde med som ledare för ungdomarna. En kollega till mig, Eskil Karnå, anslöt sig till gruppen som körledare. Britta och jag hade våra 3 barn med på resan, och det blev mycket värdefulla upplevelser för dem. Efter att mestadels ha sett sin pappa rota i Vasa-papper, fick de nu ett svar på frågan – varför? En tidigare lite avog inställning till mammas och pappas intresse och engagemang förbyttes till ett mera positivt synsätt. De fick ju möjlighet under resan att möta många svensk-amerikaner, vuxna och ungdomar, och höra deras berättelser.

(Bildens: Ungdomsklubbens sångare blev mycket uppskattade.)

En natt ringde telefonen och väckte oss. Vad är det nu som hänt, var ju tanken, som kom. Men det var glada röster som talade om för mamma och pappa att allt var bra, och att de just stod och tittade på vattenmassorna, som kastade sig ut för Niagara-fallen. Entusiasmen smittade av sig – och vi kände ju stor lättnad också – så vi kunde inte somna om den natten. Det blev att sticka ut med båten på fiske i stället. Och visst nappade det på morgonkvisten! En riktigt stor och grann havsöring drogs upp till ytan, men en något darrig skötsel av håven gjorde att fisken kunde försvinna ner i djupet igen. Var det kanske telefonsamtalet, som räddade öringen? (*Hästkofallet-Niagarafallen 2005 foto "Web-mastern"*)

Tidigare, 1973 på sommaren, kom en stor grupp ungdomar bl.a. från svensk-bygderna i Illinois och Minnesota på besök i vår loge. Överledare var Br Bertil Winström, Stormästare 1966 -1974, Årets

Svensk-Amerikan 1974. Jag vill påstå, att detta besök var en bidragande och inspirerande orsak till bildandet av vår egen ungdomsklubb, Albatross Nr 185. (Bilden: Mr Vasa, vår Ordens Stormästare en gång och Årets Svensk-Amerikan, Br Bertil Winström.)

Logens försök att via upprop i olika tidningar däröver få kontakt med utvandrade bohuslänningar och deras ättlingar blev också till stort värde. Många hörde av sig och fick på så sätt kontakt med logen. Denna idé från logens kulturledare, Sy Britta, fick sin fortsättning i skapandet av arrangemanget "Logens Hederskorp".

Då är vi framme vid året 1978. Mitt arbete i distriktslogen hade avsevärt trappats ner, nu var jag enbart ledamot i Exekutiva Rådet med olika uppgifter, som jag fick mig tilldelade. På min tidigare DS-post satt nu Br Hakon Sandell från Logen Eskilstuna Nr 633. Som DS hade jag ju sett Br Hakons förmåga och kunnighet som PS i den egna logen, så det var med mycket stor tillfredsställelse jag lämnade över till Br Hakon. Han kom att fullgöra uppdraget i 10 (!) långa år och gjorde på så vis en mångårig stor insats för vår Orden. Som inofficiell medhjälpare fungerade hans hustru Ulla effektivt och kunnigt.

Detta år 1978 var för mig ett spännande år med USA-resa och Storlogemöte i New Port Beach, Kalifornien. Till delegater från vår distriktsloge, DL 19, hade föregående års distriktsmöte valt DM Malte Ericson, VDM Harry Johnsson och den, som skriver de här raderna. Efter grundliga förberedelser (bl.a. genomgång och ställningstagande till motioner och andra handlingar) var det så dags att flyga iväg.

Då Storlogemötet kommit igång fick jag hedersuppdraget att fungera som kaplan under veckan. Mötesarbetet var intensivt med kommittéuppdrag att sköta tidiga morgnar och sena kvällar/nätter, allt på tid utanför ordinarie mötesprogram. Efter lördagens inledande ceremonier var söndagen arbetsfri. Då var det ordnat med en utflykt till Walt Disneys värld, så nu väntade alla de kända figurerna på oss – trodde jag. Det var en utomordentligt het dag. Br Malte, som alltid var militäriskt korrekt, överstelöjtnant till graden, var välklädd i mörk kostym.

Men så varmt det blev där på asfalten hos Kalle Anka och hans vänner. Som den effektive ledare Br Malte var måste man ju utnyttja tiden bättre än att umgås med Kalle Anka, Långben och de andra figurerna. Alltså kallade DM till sig sin förre DS för att dryfta frågor, som berörde vår Orden i

allmänhet och DL 19 i synnerhet. Där satt vi på en bänk i värmen, svettades, stånkade och dryftade. Besöket blev ju en aning rumphugget, kan man säga. Det tog jag dock igen med råge några år senare, men då i Florida. (Bilden: Från "Web-Masterns besök hos Disney, Orlando 2005).

En dag i veckan brukar vid storlogemöten vara arbetsfri – dock ej från kommittéarbete - och nu var det onsdagen, då vi besökte bl.a. Hollywood. Av Kalifornien i övrigt såg jag inte så mycket denna gång – Britta hade möjlighet att åka runt, då hon inte följde förhandlingarna alla dagar. Vi andra var helt upptagna av mötesfrågor.

Vår Hederskorp Nr 2, Henry "Hank" Anderson, var Stormästare under perioden 1974-1978. Han valdes i Calgary. Av supportrar där uppmanades vi delegater med skylten "Vote for Hank" att stödja hans kandidatur. Nu efter 4 år lämnade han uppdraget efter väl förrättat värv.

Några medlemmar i vår loge kommer nog ihåg honom för hans trollerikonste vid vårt distriktsmöte 1977. Det var en mycket sympatisk och beundrad ledare för vår Orden. En annan trollerimästare var en Vasabroder från Örebro, Lennart Elvin. Han hade med sig sina livfulla duvor, som dök upp på de mest omöjliga sätt. Min slips tycktes dock gå ett sorgligt öde till mötes, men den liksom duvorna överlevde.

Under den vecka då Storlogemötet 1978 pågick, träffade vi också Hederskorpen Nr 13, Olga Clareus från Hartford, Connecticut. Hon var den verkliga Vasa-entusiasterna. Om vi kallar Br Bertil Winström "Mr Vasa" – som görs ibland, måste vi sätta titeln "Mrs Vasa" på Sy Olga. Några bland oss i Uddevalla minns henne med tacksamhet från alla hennes besök i vår loge. Hon tillhörde vår Ordens äldsta loge, Norden Nr 1.

Bilden: Då Logen Norden Nr 1, Sy Olgas egen loge, fyllde 100 år fanns Br Holger Noord och Sy Birgitta Noord

från vår loge på plats i Hartford för att gratulera.

Sy Olga bar med stolthet det band, som utvisade att hon var Hederskorp i Logen Uddevalla Nr 638. Hon bar det så ofta, att det blev slitet och fult, så hon behövde då ett nytt. Det fick hon också – flera gånger ! Visst blir man glad över dessa Hederskorpars bekymmer. Hon var så omtänksam och medkännande. Då hon fick höra att vår dotter Ulrica blivit mor till fyrlingar, satte hon sig bums ner och började sticka varma halsdukar och mössor till dem. Plaggen kom till god nytta under blåsiga vinterdagar på västgötaslätten, var så säker. Hon visade också en rörande omtanke om Logen Uddevalla och oss alla. Jag tror, att hon från sin himmel än i dag följer verksamheten och ser med välbehag på den glädje och framåtanda, som karakteriserar vår loge i dag. (Bilden: Sy Olgas varma halsdukar värmer gott i vinterkylan på västgötaslätten.)

Före och efter Storlogemötet i New Port Beach passade vi på att se oss om. Det blev besök i New York och hos goda vänner i Hershey, Pennsylvania. Genom att ha ett flygpass med utgångspunkt från Atlanta, kunde vi smidigt besöka Mexico City, Jamaica, övriga Karibien, Florida och New Orleans. På hemresan tog vi chansen att också besöka London.

Carl-Eric Carlsson (nedtecknat i januari 2011)

(Bilder och tidningsurklipp är, om inget annat sägs, Br Carl-Erics privata./Lena Web-Master.)

Några glimtar

Tiden 1978 – 1986. Också den en intressant vasaperiod.

Med "glimten i ögat" vill jag gärna minnas ett och annat trevligt efter Stor-logemötet 1978 i Kalifornien. Mitt uppdrag i distriktslogen var nu att vara ledamot av ExR fram till 1979. Många trivsamma saker hände.

Ett bestående minne efterlämnar verkligen en Vasasyster, Elsa Fleetwood och hennes man Carl-Edvard (Eddie) Fleetwood. De var stora entusiaster av bästa vasakvalité. Deras hem på Engelbrektsgatan i Stockholm stod alltid vidöppet för Vasasyskon, i synnerhet om det var besökande från USA och Canada. Hemmet blev en nästan legendariskt välkomnande mötesplats för medlemmar i vår Orden. Gästfriheten var mycket stor. Då det gällde arrangemanget Årets Svensk-Amerikan (ÅSA) var Sy Elsa den som fixade och hjälpte ÅSA:s upphovsman Br Albin Widén så att

allt skulle bli bra. Och det blev bra ! Långt efter Br Albins bortgång (1983) höll hon med hjälp av Sy Margareta Ekenstam och andra duktiga vasasyskon i trådarna för ÅSA på Skansen i Stockholm.

(Bildens Logens 20-årsjubileum 1978. Sy Elsa var då Storlogedeputerad och gjorde entusiastisk reklam för den Sverige-karta hon håller upp.)

Under min tid i Exekutiva Rådet hände det några gånger att Sy Elsa ville att jag skulle fungera som toastmaster vid ÅSA-banketten, ett hedersamt men nog så nervpirrande uppdrag. Hur det avlöpte får andra bedöma, men mer än en gång satt hjärtat mycket långt upp i halsgropen. Som t.ex. den gång, då en ambassadör från UD, som det sagts mig, självklart skulle hålla tal. Han hade dock inte sagt något till mig. Så jag sökte ögonkontakt med honom vid bordet, men han tycktes titta bort, kanske med flit. Då smög jag diskret fram till honom för att få veta. Och veta fick jag att något tal av honom blev det då inte. Svaret blev: Nej, det får du be någon annan göra. Där stod jag med "skägget i brevlådan" ! Alla väntade sig ju att just denne ambassadör skulle hålla ett tal. Mitt minne är lite diffust här – kanske inte så konstigt med alla honoratiories kring bordet – men fram glimtar ett minne av att en tidigare ÅSA "hoppade in" och tog till orda i stället. Kanske var han i maskopi med den aktuella ambassadören för att sätta mig på den lilla pottkanten. I så fall lyckades de förträffligt. Ett ev. skämt, som jag uppskattade – efteråt.

(Bildens: Sy Elsa t.v. om O Br Holger. Som nr 2 från höger syns DM DL 19 Malte Ericson, Hederskorp Nr 10-1977. BCM Br Mats Erlandsson skötte ceremonierna med den äran vid jubileet.)

Det strävsamma Vasa-paret Sy Elsa Och Br Eddie Fleetwood var måna om att hjälpa till, även om det inte precis gällde Vasa. En gång sent på hösten, då de gästade oss i Sundsandvik upptäckte Br Eddie att det var fullt med löv i våra takrännor på huset. Sagt och gjort ! Fram med stegen och upp kliver Br Eddie, då inte helt purung, och börjar rensa bort löv och lort ur rännorna. Mina protester hjälpte inte alls. Br Eddie var för övrigt vår förste distriktsmästare (1950 – 1957) i DL 19 efter det att "gamla" DL 19 1950 delats på två distriktsloger, DL 19 och DL 20.

1981 höll Grebbestad folkhögskola en Sverige-kurs för svensk-amerikaner, bland dem en del vasamedlemmar, varför det var naturligt att skolans rektor Rolf Wallgren vände sig till Logen Uddevalla och bad om hjälp. Vår dåvarande ordförande John Karlsson, Br Anders Rentzhog och jag engagerades och informerades om vår Loge och vår Orden. Kursen avslutades med en rundresa i Sverige, där jag skulle vara lite av en guide. Resan gick mot Värmland med besök i Karlstad på Emigrantregistret (i dag Sverige Amerika Centret) och midsommarfirande i Ransäter. Därefter rullade bussen vidare mot Dalarna.

(Bilden: Fikapaus på kursen i Grebbestad 1981. Rektor Rolf wallgren främst till höger.)

Rättvik och Leksand präglades också av att det var midsommartid med kyrkbåtar och annat. Alltsammans gjorde starkt intryck på våra svensk-amerikanska vänner.

(Bilden: Sverige-resan. Kyrkbåtarna anländer över Siljan till Rättvik i midsommartid.)

Här i Leksands kyrka fick jag uppleva ett av mina starkaste vasaintryck. En gråhårig dam från Kalifornien stod högtidligt allvarlig framme vid kyrkans dopfont. Vid hennes sida stod två yngre

damer, som var hennes dotter och dotterdotter. Tre generationer på den plats, där den nu gamla damen döptes 1897. Några år senare, 1904, emigrerade sedan familjen till det nya hemlandet, Amerika. Alla närvarande var gripna.

(Bild: Tre generationer i Leksands kyrka. Carrie Johnson, Californien döptes här 1897. Dottern Joanne Trana, Logen viking nr 571 och dotterdotter Kristen.)

Busen rullade vidare till Mariefred och Stockholm. Allt av intresse besöktes. Uppskattningen var påtaglig. Sedan söderut mot Glasriket Småland och Växjö. Här var det förstås Emigrantinstitutet, som var det främsta målet. Både i Karlstad och i Växjö sökte man sina svenska rötter, så långt det var möjligt med tanke på den korta tid vi hade på oss. Så tillbaka till västkusten. Göteborg var ju också "ett måste", den troliga utskeppshamnen för många av deltagarnas anfäder. Resan blev ett fint vasaminne för mig.

På förslag från Logen Uddevalla Nr 638 beslutade Distriktsmötet 1983 att en budkavle från Sverige skulle iordningsställas och sändas till vår Ordens Storlogemöte jubileumsåret 1986. Vår Orden skulle då uppnå 90 år. Uppdraget att utarbeta budkavlen gick till vår logebroder Holger Noord. Som VDM i DL 19 fick jag uppgiften att samarbeta med Br Holger i detta projekt.

Tanken med budkavlen var att den sedan skulle vandra runt i logerna i Nordamerika med hälsningar från alla Sveriges lokalloger. Jag minns mycket väl hur roligt vi hade det där på Br Holgers soliga altan fotograferande logernas bidrag, då och då pausande med Sy Inez goda bullar till kaffet. Budkavlen överlämnades av DL 19/20 delegater vid Storlogemötet i Tarrytown, ca 7 svenska mil norr om New York City. Delegater från vår distriktsloge (DL 19) var DM Stig Håkansson, Sy Margareta Brännberg (senare Gruvander) och Br Clarence Lindström. Enligt en rapport från DL 20 delegater uppskattades budkavlen. Jag citerar: " Störst uppmärksamhet och berättigad beundran väckte budkavlen från Sverige med hälsningar och namnunderskrifter av

samtliga VASA-syskon i det gamla landet. Budkavlen åtföljd av ett skinnband med inbundna hälsningar från alla lokalloger i Sverige och diabilder på det- samma kommer att cirkulera mellan lokallogerna i USA och Kanada så att alla medlemmar i Amerika skall kunna få ta del av detta fantastiska verk". Budkavlen förvaras nu i vår Ordens arkiv i Bishop Hill.

(Bilden: Budkaveln till Storlogemötet 1986. Br Holger Noord från vår Loge överlämnar den färdiga budkaveln till DM DI 19, Br Stig Håkansson.)

1983 hade vi besök i Uddevalla av vår dåvarande Stormästare (SM) Alice Carlsson. Hon hedrades då av Logen med att utnämnas till Hederskorp (Nr 21). Senare blev hon också av våra distriktsloger utsedd till 1987 års Årets Svensk-Amerikan (ÅSA). Hon och hennes man, Sven, bodde som inbjudna på Grand Hotell i Stockholm. Inför högtidligheten på Skansen hämtades de av distriktsmästarna i limousin med två mcpoliser framför. På färden upp till Skansen tittade Br Sven på poliserna där framför och så kom hans replik: – Du, det är allt tur att vi inte har dom där bakom oss. Vädret denna dag var inte det bästa, Närmast skyfalls liknande regnskurar behagade drabba Skansen just denna dag, så Solliden-scenen med sina åskådarplatser i det fria kunde inte användas. Det blev snabbförflyttning till Seglora kyrka, och där utnämndes Sy Alice inför många glada men ack så våta Vasasyskon.

En liten fundering dyker upp ! Tänk så många "Åsor" vi har haft och har i vår loge som Hederskorpar. Sy Alice Carlsson och Br Arnold Lindberg(Nr 52 – 1994) är tyvärr borta. Historieprofessorn H. Arnold Barton (HK nr 41 och ÅSA 1988) bor numera i Stockholm. Anne-Charlotte Harvey (HK 2007, ÅSA 2009) besökte vårt Korpagille också som nyutnämnd ÅSA. Vårt Korpagille och alla våra Hederskorpar bygger ovärderliga broar och kontakter.

1984 i juli höll DL 19 och Karlskoga Folkhögskola en kurs för ungdomar med vasaanknytning från USA, Kanada och Sverige. Kursinnehållet var bred Sverige-information för de nordamerikanska deltagarna, men också språkträning i engelska för svenskarna. Men viktigast var kanske ändå samvaron ungdomarna emellan. Jag fick nöjet att tillsammans med distriktslogens ungdomsledare, Margareta Brännberg (senare Gruvander) vara lärare och kursledare, ett mycket trevligt och givande uppdrag. Efter kursen fördelades de amerikanska och kanadensiska ungdomarna för boende i svenska vasahem, främst på västkusten, under en veckas tid. Kursen och boendet var arrangerat av DL 19.

En rolig episod under kursen måste berättas. Vi var en dag bjudna på lunch av Kristinehamns kommun och att se oss omkring där. Vid lunchen ställde sig våra vänner från Amerika frågande till att äta "rå fisk". Många tveksamma och undrande blickar utväxlades inför det faktum att det låg härlig svensk sill på tallriken. Rå fisk ??? Mera bekant var man med potatisen, men sillbitarna ! Och jordgubbarna var ju OK ! Men den råa fisken ? Måltiden slutade med att åtskillig fisk fick återvända till köket. Jag kommer ihåg, att jag stod inför ett av mina svåraste "tack för maten"-tal, då jag försynt försökte förklara de unga gästernas svårigheter med att svälja denna typiskt svenska delikatess-mat. Då gällde det att välja rätt ord och anslå rätt ton för att inte såra våra generösa värdar.

(Bilden: Karlskrona-kursen 1984. Deltagarna samlade framför Samfrände monumentet i Rottneros.)

Perioden 1979 -1983 blev för min del en tid med möjlighet till mer aktivt arbete i den egna logen. Jag efterträdde Br Ove Levander och var PS under ett par års tid. Dessutom blev det lite mer tid att ägna åt familj och fritid. Ett intresse, som alltid betytt mycket är fiske. Med glädje minns man abborrmetet från bryggan och dragrodden utefter vassarna i den lilla sjön där hemma i Dals-Rostock. Att vara "bakom flötet" är den optimala formen av njutning och avkoppling. Visserligen har numera metspöt ersatts i viss mån av kast- och flugspö, men samma spänning och väntan på

rekordfisken – som aldrig tycks dyka upp- finns kvar. Höjden av lycka är också att en varm sommarkväll i en stilla havsvik sitta och "pilla vitling". Eller uppleva ett makalöst makrillfiske ! Men intresset för arbete i distriktslogen hade inte falnat eller försvunnit under dessa år. Det fanns i hög grad kvar och när DL 19 Distriktsmöte närmade sig gav jag vika och ställde upp på nytt som kandidat, då nomineringskommittén hörde av sig. Denna gång gällde det uppdraget som VDM. Jag blev också vald till detta vid Distriktsmötet i Karlstad 1983. Uppdraget innebar bl..a. att medlemsfrågorna inom DL 19 kom att ligga på mitt bord.

(Bildens: Medlemsvärkning i DL 19 1983-1985. Logen Gotland nr 624 tog hem priset.)

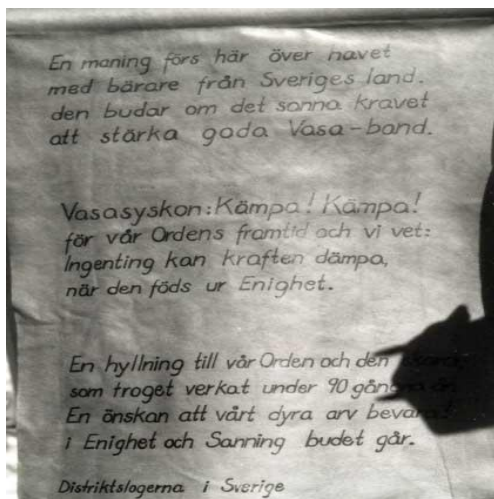
För att få en uppfattning om åldersfördelning m.m. gjordes en enkät, som visade dessa intressanta siffror för året 1983:

Medelålder inom År Systrar Bröder Totalt

Distriktslogen, DL 19..... 58,9 1468 1777 3245

Logen Uddevalla Nr 638..... 54,0 106 98 204

Medlemsantalet 204 är för övrigt rekordnotering för Logen Uddevalla Nr 638. I skrivande stund har vår Loge 99 medlemmar och är på kraftig uppgång efter några svåra år. Br Torsten och Sy Monica Torstensson har satt upp ett pris till den som förser vår Loge med medlem nr 100. Vem blir pristagaren?

Vid årsslutet 2010 hade DL 19 1626 medlemmar. Vid jämförelse mellan medlemstalet 1983 och i dag ser vi att såväl DL 19 som vår Loge halverats. Med fog skulle man i god "På spåret-stil" kunna fråga sig: Vart är vi på väg? Inom DL 19 på 80-talet genomförde vi medlemsvärvartävlingar, bl.a. ett år med pris i form av gratis stugvistelse en vintervecka i Trysil-fjällen. Det var generösa medlemmar i dåvarande Logen Strömkarlen Nr 653, som på så sätt gav sitt stöd till DL 19 medlemskampanj.

Vasasyster! Vasabroder! Om Du kanske läser detta, fundera på hur Du skulle kunna bidra med idéer och värvningsförsök för att öka på vår medlemskader. Vår Orden har under många år tappat medlemmar, 1998 – 2002, cirka 4000 totalt i Sverige och Nordamerika. Trenden håller i sig, om man ser till det hela. Dock finns det glädjetecken och det största i vår egen Loge. En rapport visar att vår Loge fått in flest nya medlemmar inom DL 19 för året 2010. *(Bild: Budkaveln till Storlogemötet 1986 i skinn med maning till vasasyskonen i Nordamerika.)*

I vår Loge trivs vi i dag, känner en stor gemenskap och erfar det som vi tror är den verkliga Vasa-andan. Detta tack vare ett ledarskap, som vi alla tacksamt ger vårt fulla stöd.

Carl-Eric Carlsson (nedtecknat i maj 2011)

(Bilder och urklipp är Br Carl-Erics privata. Web-mastern vill avsluta med Joannes dikt och har "illustrerat" denna.)

I followed a dream to Sweden

The land of my ancestors birth.

I roamed the old paths and woodlands.

And there found heaven on earth.

Joanne